EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2015.5.13.
COM(2015) 256 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Németország 2015. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Németország 2015. évi stabilitási programját

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Németország 2015. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Németország 2015. évi stabilitási programját

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre[1] és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre[2] és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására[3],

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira[4],

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

(1) Az Európai Tanács 2010. március 26-án elfogadta a Bizottság „*Európa 2020*” elnevezésű, a gazdaságpolitikák fokozott összehangolásán alapuló, a növekedést és a foglalkoztatást célzó új stratégia elindításáról szóló javaslatát. A stratégia azokra a kulcsfontosságú területekre összpontosít, amelyeken intézkedésekre van szükség annak érdekében, hogy javuljanak Európa lehetőségei a fenntartható növekedés és a versenyképesség terén.

(2) A Tanács a Bizottság javaslatai alapján 2010. július 13-án elfogadta a tagállamok és az Unió gazdaságpolitikáira vonatkozó átfogó iránymutatásokról szóló ajánlást (2010–2014), 2010. október 21-én pedig elfogadta a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról szóló határozatot. Ezek

[1] HL L 209., 1997.8.2., 1. o.
[2] HL L 306., 2011.11.23., 25. o.
[3] COM(2015) 256.
[4] P8_TA(2015)0067, P8_TA(2015)0068, P8_TA(2015)0069.

együttesen alkotják az „integrált iránymutatásokat”, és a tagállamok felkérést kaptak, hogy nemzeti gazdaság- és foglalkoztatáspolitikájukban vegyék figyelembe ezeket.

(3) A Tanács 2014. július 8-án ajánlást fogadott el Németország 2014. évi nemzeti reformprogramjáról, valamint véleményezte Németország 2014. évi aktualizált stabilitási programját. A Bizottság 2014. november 28-án a 473/2013/EU rendeletnek[5] megfelelően kiadta Németország 2015-re vonatkozó költségvetésiterv-javaslatáról szóló véleményét[6].

(4) A Bizottság 2014. november 28-án elfogadta az éves növekedési jelentést[7], amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2015. évi európai szemeszterét. Szintén 2014. november 28-án a Bizottság az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést[8], amelyben Németországot azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor.

(5) Az Európai Tanács 2014. december 18-án meghatározta a beruházások fokozásához, a strukturális reformok felgyorsításához és a felelősségteljes, növekedésbarát költségvetési konszolidációhoz szükséges prioritásokat.

(6) A Bizottság 2015. február 26-án közzétette a Németországra vonatkozó 2015. évi országjelentését[9]. Az országjelentésben a Bizottság megvizsgálta a 2014. július 8-án elfogadott országspecifikus ajánlások kapcsán Németország által elért eredményeket. Az országjelentés tartalmazza az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes vizsgálat eredményeit is. Vizsgálata alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Németországban makrogazdasági egyensúlyhiányok tapasztalhatók, amelyek határozott szakpolitikai intézkedéseket és nyomon követést tesznek szükségessé. A tartósan elégtelen magán- és állami beruházások fényében növekedtek a kockázatok, ami visszatartja a növekedést és hozzájárul a folyó fizetési mérleg igen magas, továbbra is szoros figyelmet igénylő többletéhez. Különösen nagy szükség van a német gazdaságot – és annak méretéből adódóan – a szélesebb gazdasági és monetáris uniót érő kedvezőtlen hatások kockázatát csökkentő intézkedésekre.

(7) Németország 2015. április 28-án benyújtotta 2015. évi nemzeti reformprogramját, 2015. április 16-án pedig 2015. évi stabilitási programját. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.

(8) Németország jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágához tartozik, és az adósságszabály hatálya alatt van. A 2015. évi stabilitási programja alapján a kormány költségvetési többlet fenntartását tervezi. A középtávú költségvetési cél – a GDP 0,5 %-ának megfelelő strukturális hiány – a programidőszak egésze során teljesül. Az államadósság-ráta a várakozások szerint 2019-re fokozatosan a GDP 61,5 %-ára csökken. Az ezeket a költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv – amelyet nem hagyott jóvá független szerv – óvatos növekedési feltételezésekkel számol. A Bizottság 2015. tavaszi előrejelzése alapján a strukturális egyenleg várhatóan továbbra is a középtávú költségvetési cél felett marad. A bruttó adósság az előrejelzés szerint stabil csökkenő pályán marad, biztosítva az adósságnak az adósságszabály előírásait meghaladó mértékű csökkenését. Ez megteremti a beruházások fellendítéséhez szükséges költségvetési

[5] HL L 140., 2013.5.27., 11. o.
[6] C(2014) 8801 final.
[7] COM(2014) 902.
[8] COM(2014) 904 final.
[9] SWD(2015) 25 final.

mozgásteret. A stabilitási program értékelése alapján és a Bizottság 2015. tavaszi előrejelzésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint Németország várhatóan meg fog felelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek.

(9) A szövetségi kormány megnövelte az oktatásra és a kutatásra fordított kiadásokat, az oktatásra fordított állami kiadások GDP-arányosan azonban még mindig az uniós átlag alatt vannak, és az oktatási és kutatási kiadások összességében elmaradhatnak a 2015-re a GDP 10 %-ában meghatározott nemzeti céltól. Németország 2018-ig az állami beruházások megnövelését tervezi, többek között további 10 milliárd EUR összeget szán infrastruktúrákra és 5 milliárd EUR-t a gyenge pénzügyi helyzetű települések beruházásainak támogatására. Ezek a pozitív lépések azonban nem elegendőek a beruházások terén az általános lemaradás megoldására. Költségvetési mozgásterének kihasználásával Németország képes lenne a gazdaság jövőbeli növekedési potenciáljába fektetni és az állami beruházások lemaradását kezelni, amely különösen szembetűnő infrastrukturális és települési szinten. Németország nem lépett előre az adórendszer hatékonyságának javítása terén. Összességében kihasználatlannak tűnik az adóknak a növekedést jobban előmozdító bevételi források felé tereléséhez rendelkezésre álló mozgástér. A rendszeres ingatlanadókból származó bevételek viszonylag alacsonyak (2012-ben a GDP 0,5 %-a, szemben az EU-28-beli 1,5 %-kal) és az ingatlan-értékbecslés idejétmúlt, a nyugati tartományokban 1963/64-es, a keleti tartományokban 1935-ös piaci értékekre nyúlik vissza. Noha a helyi ingatlanadó (*Grundsteuer*) reformja a koalíciós megállapodás része volt és a 2014. és 2015. évi nemzeti reformprogramban is bejelentették, eddig nem történt konkrét intézkedés. A kevésbé torzító hatású rendszeres ingatlanadókra való összpontosítás helyett folytatódott az ingatlan-átruházási adók emelésének trendje. A helyi iparűzési adót (*Gewerbesteuer*) nem vizsgálták felül. A nonprofit elemeknek az adóalapba történő bevonása miatt hatékonyságvesztés lép fel. Az adózás vállalkozásokra nehezedő adminisztratív terhe és az adóbeszedés költsége viszonylag magas Németországban, és az elektronikus ügyintézést az uniós átlagnál kisebb mértékben alkalmazzák a személyi jövedelemadó és társasági adó terén. A szövetségi, tartományi és önkormányzati szintek közötti költségvetési kapcsolatok jelenleg zajló felülvizsgálata lehetőséget kínál a fenntartható költségvetési politikák keretének megerősítésére, beleértve a közigazgatás minden szintjén megfelelő állami beruházás biztosítását. A felülvizsgálat lehetőséget biztosít a bevételi és kiadási hatáskörök elosztásának, valamint a horizontális költségvetési kiegyenlítési rendszer és az adóigazgatás hatékonyságának javítására is.

(10) Nem határoztak meg intézkedéseket a későbbi nyugdíjba vonulás ösztönzőinek fokozására, ami pedig elengedhetetlennek tűnik annak fényében, hogy az előrejelzések szerint középtávon Németország munkaképes korú népessége erősen csökken és a képzett munkaerő hiánya következhet be. Az átlagbér 50–67 %-a közötti jövedelmű munkavállalókat terhelő adóék nagyrészt változatlan maradt 2001 óta, és az egyik legmagasabb az EU-ban. A társadalombiztosítási rendszerek közelmúltbeli reformja valószínűleg a járulékok további emelését vonja maga után, és tovább növeli az adóéket. Ennek adott esetben negatív hatása lenne a munkaerő-piaci részvételre és a rendelkezésre álló jövedelemre. Az adófék-hatást jelenleg enyhíti az alacsony infláció. Mindazonáltal az elkövetkező években a dinamikus bérnövekedés és a valamivel magasabb infláció következtében az adófék automatikusan jelentősen megnövelheti az adóterheket. Ez viszont kihatással lehet a rendelkezésre álló jövedelemre. Korlátozott előrelépés történt a hátrányos helyzetű csoportok tanulmányi teljesítményének javítása terén. A migráns hátterű fiatalok körében kétszer nagyobb a korai iskolaelhagyás valószínűsége. A második keresők

esetében egyes adóügyi intézkedések fontos visszatartó tényezők lehetnek a munkavállalástól vagy a nagyobb munkaidős foglalkoztatástól. Ez hozzájárul a teljes munkaidőben dolgozó nők alacsony arányához, és a nők által ledolgozott munkaórák EU-n belüli legalacsonyabb átlagos számához. A miniállások mentesítése a személyi jövedelemadó alól és sok esetben a munkavállalók által fizetendő minden társadalombiztosítási járulék alól szintén visszatartja a munkavállalókat attól, hogy a miniállások havonta 450 EUR-s küszöbénél magasabb fizetést biztosító munkát vállaljanak.

(11) A szolgáltatási szektorokban, különösen a szakmai szolgáltatások terén a verseny ösztönzésére irányuló politikai intézkedés korlátozott volt. Németországban a szakmai szolgáltatások terén a munkatermelékenység növekedési rátája több mint egy évtizede negatív, vagy nullához közelít. Emellett Németországban azon uniós tagállamok közé tartozik, ahol a versenyt legkevésbé ösztönző a szakmai szolgáltatások szabályozása. A korlátozások közé tartoznak szakmai képesítési követelmények, és a jogi formára és a részesedésre vonatkozó követelmények. Ez utóbbi kapcsán kisebb módosítások vannak folyamatban néhány tartományban, de a korlátozások átfogó felülvizsgálata még várat magára. Németország részt vesz a szakmai képesítésekről szóló irányelvet módosító irányelvben előírt kölcsönös értékelési eljárásban, de eddig nem hozott intézkedéseket a felülvizsgálat nyomán. A német vasúti szállítás piacain nem javult számottevően a versenyhelyzet a múlt év óta. Különösen a távolsági vasúti személyszállítás szegmensében tartja vissza az új belépőket a nehézkes versenykörnyezet. A távolsági személyszállítás pályahasználati díjai a legmagasabbak közé tartoznak az EU-ban. A távolsági vasúti személyszállításban az új belépők piaci részesedése 1 % alatti, és tovább csökken.

(12) Az európai szemeszter keretében a Bizottság elvégezte Németország gazdaságpolitikájának átfogó elemzését, és azt közzétette a 2015. évi országjelentésben. A Bizottság értékelte továbbá a stabilitási programot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Németországnak címzett ajánlások nyomán hozott intézkedéseket. Figyelembe vette nemcsak a programoknak Németország fenntartható költségvetési, valamint társadalom- és gazdaságpolitikája szempontjából mutatott jelentőségét, hanem azt is, hogy azok megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak, tekintve, hogy az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzását az uniós szempontoknak a jövőbeli nemzeti döntésekbe való beépítésével kell megerősíteni. Az alábbi 1–3. ajánlás tükrözi az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat.

(13) Ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta Németország stabilitási programját, és azt a véleményt[10] fogalmazta meg, hogy Németország megfelel a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek.

(14) A Bizottság által elvégzett részletes vizsgálat és ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta Németország nemzeti reformprogramját és stabilitási programját. A Tanácsnak az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásait az alábbi 1–3. ajánlás tükrözi.

(15) Az európai szemeszter keretében a Bizottság elkészítette az euróövezet egészének gazdaságpolitikájára vonatkozó elemzését is. Ezen elemzés alapján a Tanács külön ajánlásokat intézett azon tagállamokhoz, amelyek pénzneme az euró.

[10] Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

Németországnak az említett ajánlások teljes körű és megfelelő időben történő végrehajtásáról is gondoskodnia kell,

AJÁNLJA, hogy Németország 2015–2016-ban tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Többek között a rendelkezésre álló költségvetési mozgástér kihasználásával növelje tovább az infrastruktúra, az oktatás és a kutatás terén az állami beruházásokat. A magánberuházások előmozdítása érdekében hozzon intézkedéseket az adórendszer hatékonyságának javítására, különösen a helyi iparűzési adó és a társasági adózás felülvizsgálata, valamint az adóigazgatás modernizálása révén. Használja ki a folyamatban lévő felülvizsgálatot a szövetségi, tartományi és települési szintek közötti fiskális kapcsolatok kialakításának javítására, különös tekintettel a közigazgatás minden szintjén megfelelő állami beruházás biztosítására.

2. Fokozza a későbbi nyugdíjba vonulás ösztönzőit. Hozzon intézkedéseket a munkát terhelő magas adók és társadalombiztosítási járulékok csökkentésére, különösen az alacsony keresetűek esetében, és kezelje az adófék hatását. A foglalkoztatás más formáira való áttérés elősegítése érdekében vizsgálja felül a miniállások adóügyi kezelését.

3. Hozzon ambiciózusabb intézkedéseket a szolgáltatási ágazatbeli verseny ösztönzésére, különösen a szakmai szolgáltatások terén, és ennek érdekében szüntesse meg az indokolatlan korlátozásokat, így például a jogi formára és a részesedésre vonatkozó követelményeket, illetve a rögzített tarifákat. E célból zárja le e korlátok folyamatban lévő hazai felülvizsgálatát és hozzon nyomon követő intézkedéseket. Szüntesse meg a vasúti szállítás piacain a verseny fennmaradó korlátait, különösen a távolsági vasúti személyszállítás terén.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök